

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 54 • luty 2011 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

„Z sercem dla serca”

Akcja wojewody

Ferie jak najlepsze

Powstaną ośrodki jakości

Zmiany w oświacie

W numerze

Styczniowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Ferie jak najlepsze	6
Wieści z urzędu	7
Zmiany w oświacie	8
„Laur Świętokrzyski”	8
„Zdrowa Gmina”	9
Trwa kampania wojewody	9
Ludzie naszego regionu	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto posłuchać	11
Warto przeczytać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Lecą żurawie.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Ten znany pomnik przyrody to „Buk Jagiełły”.

Ów okazały buk znajduje się nieopodal Drogi Królewskiej i rośnie tam, według legendy, od 600 lat. Miał ponoć wypoczywać pod nim król Władysław Jagiełło zdążający na pielgrzymkę do klasztoru na Świętym Krzyżu. Stąd nazwa „Buk Jagiełły”. Tak naprawdę to monumentalne drzewo liczy sobie „zaledwie” około 350 lat, rośnie na wysokość aż 24 metrów, a obwód pierśnicy (na wysokości 3,5 m) wynosi 563 cm.

Jest to jedno z pomnikowych drzew będących wielką wartością przyrodniczą Świętokrzyskiego Parku Narodowego i wzbudzających zainteresowanie zarówno wśród turystów, jak i naukowców. „Drzewami pomnikowymi” określamy najbardziej okazałe eksponaty przyrody ożywionej, parki narodowe stanowią zaś najlepsze warunki dla ich ochrony. Znany niemiecki przyrodnik Aleksander von Humboldt, który wprowadził do naukowego obiegu pojęcie „pomnik przyrody”, pisał: „Miejcie szacunek dla drzewa, które jest jednym wielkim cudem i które dla naszych przodków było rzeczą świętą. Wrogi stosunek do drzewa jest cechą narodu o małej wartości i cechą człowieka nikczemnego”. Wiekowe drzewa należy chronić nie tylko ze względu na ich wartość pomnikową, lecz także z uwagi na rolę, jaką spełniają w biocenozie lasu. Są one środowiskiem życia wielu gatunków roślin i zwierząt. Aby uznać drzewo za pomnik przyrody, jego obwód w pierśnicy powinien być większy niż szacunkowe wartości minimalne dla danego gatunku, np. dla buku wynosi on minimum 300 centymetrów.

Ostatnia inwentaryzacja drzew pomnikowych w Świętokrzyskim Parku Narodowym, przeprowadzona w 2002 r.,

określiła ich liczbę na 728 okazów. Najwięcej wśród nich jest buków - zinwentaryzowano 377 osobników tego gatunku. Kolejne miejsce zajął modrzew polski (171 drzew), następnie klon jawor (43), grab zwyczajny (28) oraz 24 jodły (dane ze strony ŚPN www.swietokrzyskipn.org.pl).

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje **Adam Rutowicz**. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

Podczas wiecu w tej wsi niedaleko Pińczowa, 754 lata temu książę Bolesław Wstydlivy postanowił o lokacji Krakowa na prawie magdeburskim, wydając odpowiedni dokument. O jaką miejscowość chodzi?

Na odpowiedzi czekamy do 28 lutego 2011 r pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Styczniowy przegląd wydarzeń

...
W obchodach 148. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Uroczystości odbyły się w Wąchocku i były kulminacyjnym punktem trzydniowych obchodów upamiętniających wydarzenia z 1863 roku. Uczestnicy zebraли się przed domem Langiewicza, gdzie podczas powstania był sztab dowódcy. Stąd przemaszzerowali przed pomnik - mogiłę powstańca 1863 roku, gdzie miały miejsce oficjalne wystąpienia i złożono kwiaty. Wąchockie uroczystości upamiętniające rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego zakończyła msza święta w intencji Ojczyzny, która została odprawiona w kościele ojców cystersów.

...
Wojewoda wraz z dyrektorami Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego pożegnała Jerzego Pyrka, kończącego pracę na stanowisku pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych. Bożentyna Pałka-Koruba podziękowała Jerzemu Pyrkowi za dotychczasową współpracę. - Wykonywał Pan swoją misję z wielką pasją, pokazywał i kreował dobre i potrzebne inicjatywy w województwie świętokrzyskim. Takie działania dają możliwość pokonywania własnych słabości, stwarzają okazję do obcowania z innymi ludźmi, ale są także bardzo ważnym elementem codziennego życia - mówiła. Dotychczasowe obowiązki pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych przejął Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (Tel. 41 342 14 15).

...
Roczna odprawa kadry kierowniczej policji garnizonu świętokrzyskiego odbyła się w Sali Portretowej Muzeum Narodowego w Kielcach. W spotkaniu uczestniczyła wojewoda, a gościem specjalnym był Komendant Główny Policji, generalny inspektor Andrzej Matejuk. Podczas odprawy oceniono stan bezpieczeństwa na terenie województwa świętokrzyskiego w 2010 roku oraz przedstawiono zrealizowane zadania dotyczące inwestycji oraz wydatków poniesionych w ubiegłym roku. W trakcie spotkania poinformowano również o nowym sprzęcie, w jaki zostali wyposażeni świętokrzyscy policjanci. Spotkaniu przewodniczył Świętokrzyski Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach insp. Mirosław Schossler.

...
Wojewoda uczestniczyła w uroczystości przekazania sprzętu bojowego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu. Sandomierscy strażacy otrzymali pięć specjalistycznych samochodów, w tym wóz do ratownictwa wodnego i ograniczania stref skażeń, pojazd operacyjny, kwatremistrzowski i terenowy oraz samochód do przewozu grup nurkowych. Część pieniędzy na nowe pojazdy pochodziła z tzw. środków popowodziowych przekazanych przez wojewodę. Po ubiegłorocznej powodzi, we wszystkich rejonach dotkniętych kataklizmem, przeprowadzane są analizy potrzeb, w wyniku których nowy sprzęt dostają jednostki strażackie mające największe braki.

...
Posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Obradom przewodniczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Głównym tematem spotkania były problemy wynikające z obecnego systemu dofinansowania kosztów dopłat do ulgowych przewozów osobowych. W trakcie obrad omówiono zasady i tryb przekazywania dotacji z tytułu stosowania ulg w transporcie publicznym przez samorząd województwa, przedstawiono również propozycję ramowego wzoru postępowania oraz trybu refundacji dopłat do ulgowych przejazdów.

...
Wojewoda była gościem spotkania Warszawskiego Klubu Przyjaciół Ziemi Kieleckiej, skupiającego ludzi świata kultury, polityki, nauki, którzy pochodzą z naszego regionu, a obecnie mieszkają i pracują w stolicy. Doroczne spotkania „świętokrzyskich górali” w warszawskim Hotelu „Gromada” służą promocji ziemi świętokrzyskiej: wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości, popularyzacji walorów turystycznych regionu oraz jego osiągnięć gospodarczych, naukowych i kulturalnych. Swoją dorobek prezentują za każdym razem powiaty województwa świętokrzyskiego - w tym roku był to powiat staszowski. Na stoiskach promowały się wszystkie gminy z terenu powiatu oraz działające na tym obszarze dwie Lokalne Grupy Działania „Białe Ługi” i „Dorzecze Wisły”. Podziwiano występy artystyczne regionalnych zespołów oraz degustowano potrawy, z których znana jest ziemia staszowska.

Temat miesiąca

„Z sercem dla serca”

Zawał to tylko choroba starszych mężczyzn - fałsz! Grypa i przeziębienie nie wpływają na serce - fałsz! Trzeci zawał zabija - fałsz! Serce trzeba badać tylko wtedy, gdy źle się czujemy - fałsz! To jedynie niektóre z mitów, w które wierzy ludzkość tylko po to, żeby „wytłumaczyć” sobie... No właśnie, co? Co osiągniemy powtarzając takie „mądrości”?

Serce, jak i cały organizm, należy systematycznie badać i umiejętnie eksploatować, by uniknąć najbardziej niebezpiecznych chorób. Szczególnie dbać o siebie powinny osoby, u których rodzin wystąpiły zawały serca u rodziców, dziadków. - *Dziedziczy się skłonność do choroby, a nie chorobę. Jeśli jednak do tej skłonności doda się palenie papierosów, otyłość, zaburzenia lipidowe, zwiększony poziom cholesterolu, cukrzycę, brak ruchu, choroba serca staje się bardzo prawdopodobna. W tej sytuacji przestrzeganie reguł zdrowego stylu życia jest koniecznością* - przestrzega dr hab. Maciej Lesiak z Uniwersytetu Medycznego w Warszawie, przewodniczący Sekcji Interwencji Sercowo-Naczyniowych Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Jednak zawał to już konsekwencja choroby wieńcowej. Ale niedokrwienie serca nie musi ostatecznie do niego prowadzić. To, że chorujemy na serce, nie oznacza, że musimy się poddać i „czekać” na zawał! Jak podkreśla znany kardiolog, prof. Ryszard Piotrowicz, można zapobiec zawałowi serca, mając już zdiagnozowaną chorobę wieńcową: - *Wróćmy do zwalczania czynników ryzyka. U osób z chorobą wieńcową palenie tytoniu, nadwaga, brak ruchu, nadciśnienie, a u kobiet wiek menopauzy są wskaźnikami zwiększonego ryzyka. Pacjent musi być czynny.*

Nie powinien być narażony na stres, musi się także odpowiednio odżywiać. Zapobieganie zawałowi to przede wszystkim dużo ruchu - podkreśla.

O tym, jak ważna jest profilaktyka chroniąca przed rozwojem chorób serca, należy przypominać zawsze. Przy obecnym postępie cywilizacyjnym, stale wzrastającym tempie życia, coraz więk-

szych wymaganiach stawianych sobie samemu organizm ludzki może się po prostu zbuntować! I nie łudźmy się - nie można oszukać serca sporadycznym wysiłkiem fizycznym, weekendowym tenisem czy godziną pływania. Naszemu sercu potrzebny jest relaksujący i równomierny, niezbyt ciężki, wysiłek. Serce to nic innego jak mięsień, więc potrzebuje treningu takiego samego, jak np. biceps.

Rekreacyjny wysiłek znacznie poprawia pracę serca, ma zbawienny wpływ na ciśnienie krwi, no i zapobiega otyłości, która jest przyczyną powstawania chorób serca. Bieganie, pływanie, nordic walking czy ćwiczenia fitness - to wszystko jest bardzo zdrowe, lecz skuteczne wtedy, gdy będziemy zażywać takiej rekreacji systematycznie. Codzienna porcja ruchu, najlepiej na świeżym powietrzu, będzie znacznie bardziej skuteczna i zbawienna dla ludzkiego organizmu, niż ekstremalny wysiłek raz w tygodniu, albo nawet rzadziej. Więcej - taki wysiłek może być bezpośrednią przyczyną zawału! Wiele przypadków potwierdza, że znaczna część zawałowców to mężczyźni, tzw. „weekendowi działkowicze”, którzy prowadzą stacjonarny tryb życia wyjeżdżają w weekend na działkę i forsują swój organizm ponad przeciętną „wypracowaną” w tygodniu normę. Oczywiście problem zawału nie dotyczy jedynie mężczyzn. - *Istnieje takie przekonanie, że na choroby układu krążenia przede wszystkim chorują mężczyźni. Tymczasem nie jest to prawda. Co druga kobieta w Europie umiera na serce. Według Raportu WHO z 2004 roku, choroby układu krążenia stanowiły u kobiet 55% przyczyn zgonu, natomiast u mężczyzn 43%* - przytacza statystykę prof. Marianna Janion. Kobiety powinny być szczególnie

czujne po ostatniej miesiączce, kiedy to ryzyko choroby wieńcowej naprawdę wielce wzrasta. - *U kobiet po menopauzie z objawami choroby wieńcowej i nadciśnieniem trzeba rozważyć tzw. hormonalną terapię zastępczą. Jest to terapia, która w sposób sztuczny przywraca stan hormonalny organizmu z przed ostatniej miesiączki. Wykazano, że taka terapia zapobiega miażdżycy i chorobie wieńcowej, która jest formą miażdżycy, zawałowi serca, a także zmniejsza ryzyko wystąpienia nadciśnienia i ułatwia jego leczenie* - radzi profesor Piotrowicz.

Chcąc cieszyć się jak najdłużej zdrowym sercem należy bezwzględnie zrezygnować z palenia papierosów. Nie udowodniono jeszcze żadnej zalety wprowadzania do organizmu dymu z palonego tytoniu, ale wad jest całe mnóstwo! Każdy wypalony papieros to zwiększona szansa na rozwój miażdżycy. Papierosy zabijają, jakże ważne dla właściwej gospodarki organizmu, antyoksydanty, czyli witaminy C i E, które odpowiedzialne są za neutralizację wolnych rodników - cząsteczek, które powstają w naszym organizmie podczas procesu utlenienia i niszczą błony komórkowe czy kwasy nukleinowe.

Tak więc życie w stresie, nadmierne opalanie się, niewłaściwa dieta, alkohol i właśnie papierosy doprowadzają nasz organizm do ruiny. Ale decydując się na wprowadzenie do własnego życia odpowiedniego reżimu żywieniowego i ruchowego, musimy mieć świadomość, o co tak naprawdę walczymy. - *Odczucie braku tchu, ciągłe zmęczenie i osłabienie to pierwsze sygnały ze strony organizmu, że najwyższy czas przestać palić* - ostrzega Jadwiga Zapala, specjalista ds. Promocji Zdrowia Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach. Organizm jednak posiada w sobie mechanizmy naprawcze, które są zdolne przeprowadzić proces odnowy i oczyszczania - dodaje. Wystarczy tylko powiedzieć, że ok. siedem lat po wypaleniu ostatniego papierosa serce palacza regeneruje się do stanu właściwego dla osoby nigdy nie palącej!

Regularny wysiłek fizyczny, zdrowa dieta odrzucenie papierosów i alkoholu - to żelazne zasady dla zdrowego serca. Tak niewiele, ale zarazem bardzo dużo. Jak przekonać społeczeństwo do takiego stylu życia? Czy ciągle straszenie zawałami, wylewami odniesie w końcu pożądany skutek? I czy Polska przestanie w końcu figurować w statystykach na niechlubnych pozycjach w rankingach zgonów po chorobach serca? Rozpoczynająca się 11 lutego

kampania „Z sercem dla serca”, organizowana przez wojewodę Bożentynę Pałkę-Korubę, skierowana jest praktycznie do wszystkich. Celem akcji jest propagowanie przez cały rok idei zdrowego serca w rozmaitych formach. Tak więc dla mieszkańców regionu świętokrzyskiego przygotowano liczne konkursy, spotkania ze specjalistami w powiatowych

ośrodkach zdrowia czy imprezy artystyczne pod hasłem kampanii. Ciekawie również zapowiada się konkurs dla świętokrzyskich producentów na „produkt z sercem”. Założeniem akcji jest dotarcie do jak najbardziej szerokiego kręgu mieszkańców województwa i wypracowanie w nich mechanizmu szanowania własnego zdrowia. Zachęcajmy zatem najbliższych, rodziców, dziadków, znajomych czy sąsiadów do zdrowego jedzenia, do ruchu na świeżym powietrzu i wreszcie poddawania się bezpłatnym badaniom. Pomiar ciśnienia tętniczego, poziomu cholesterolu, trójglicerydów i cukru we krwi to podstawowe dane, które pozwolą nam kontrolować nasz organizm. Tak niewiele czasu trzeba poświęcić na badania, a uratować one mogą nawet życie! Więc naprawdę warto!

Ferie jak najlepsze

„Ferie z Kulturą” to hasło kampanii wojewody Bożentyny Pałki-Koruby, która została przeprowadzona podczas minionych ferii zimowych. Akcja miała na celu zorganizowanie ciekawego i bezpiecznego wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Przedsięwzięcie organizowane przez wojewodę Bożentynę Pałkę-Korubę było skierowane do uczniów szkół podstawowych z regionu świętokrzyskiego. Celem „Ferii z Kulturą” było zorganizowanie atrakcyjnego i bezpiecznego wypoczynku dla dzieci w trakcie trwania ferii zimowych, a także promocja idei tolerancji i szacunku wobec innych kultur, propagowanie zajęć pozaszkolnych, ciekawych hobby oraz zainspirowanie do organizacji zajęć dla dzieci w okresie przerw międzyszkolnych.

W ramach spotkań, które odbyły od 31 stycznia do 10 lutego m.in. w Zagnańsku, Rakowie i Staszowie, zorganizowane zostały warsztaty plastyczne, taneczne i muzyczne, studio fotografii oraz występy artystyczne. Uczniowie mieli również okazję brać udział w licznych konkursach, a zajęcia ukazujące kulturę afrykańską poprowadzili artyści z Senegalu, specjalny program dotyczący m.in. Ameryki Południowej czy Dalekiego Wschodu, zaprezentował podróżnik Piotr Olszewski.

- Chcemy, żeby to był czas wolny, ale nie czas bezwolny. Chodzi o to, by ferie nie były tylko bezproduktywnym siedzeniem przed telewizorem i bezmyślnym oglądaniem stron internetowych, dlatego propagujemy pomysł udziału w różnych atrakcjach, które się będą działy na terenie całego województwa świętokrzyskiego. Ferie mogą być czasem atrakcyjnym i twórczym – powiedziała wojewoda.

O bezpieczeństwo dzieci oraz innych osób wypoczywających podczas tegorocznych ferii zadbali funkcjonariusze świętokrzyskiej Policji. W trosce o młodzież prowadzone były m.in. wzmożone kontrole ruchu dro-

gowego, działania profilaktyczne w klubach „Wolna i Młoda Strefa” oraz kontrole w okolicach stoków narciarskich. Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach nawiązała również kontakt z organizatorami zimowego wypoczynku oraz zorganizowała spotkania, podczas których prezentowany był sprzęt policyjny, uczestnicy mogli wysłuchać prelekcji na temat bezpieczeństwa oraz wzięli udział w konkursach i turniejach. W czasie minionych ferii po raz kolejny prowadzona była również kampania pod hasłem „Pilnuj swojej szklanki”.

W trosce o jak najlepszy i bezpieczny wypoczynek podczas tegorocznych ferii specjalne akcje prowadzili także inspektorzy ze Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego. Oprócz rutynowych działań podejmowane były również specjalne kontrole autokarów i innych pojazdów przewożących dzieci na zimowy wypoczynek. W tym zakresie przyjmowano zgłoszenia indywidualne od mieszkańców Kielc i całego regionu. Działania w zakresie bezpieczeństwa osób korzystających z uroków zimowych wakacji podjęło również Kuratorium Oświaty w Kielcach. Objęły one zarówno nadzór nad organizowanymi w regionie przed-

siewzięciami, których adresatami są uczniowie szkół, jak też podejmowanie własnych inicjatyw. Przykładem może być konkurs realizowany wspólnie z Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach oraz Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach pod hasłem „Bezpieczne ferie”. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Wieści z urzędu

Minister wręczył promesy

Promesy dotacyjne na łączną kwotę 25 mln 180 tys. zł. wręczyli samorządowcom z województwa świętokrzyskiego minister spraw wewnętrznych i administracji Jerzy Miller oraz wojewoda Bożentyna Pałk-Koruba.

- Ta kwota nie jest przypadkowa. Fundusze zostały podzielone proporcjonalnie do szkód wyrządzonych przez powódzie i zamożności samorządów - podkreślił minister Jerzy Miller. Zwrócił również uwagę, że w kryteriach podziału brane były pod uwagę także wcześniej otrzymane dotacje.

Pieniądze trafiły do 8 powiatów oraz 47 gmin, zostaną one przeznaczone na usuwanie skutków powodzi, a zwłaszcza na odbudowę zniszczonej infrastruktury drogowo-mostowej. Promesy, przyznane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, są kontynuacją likwidacji szkód wyrządzonych przez powódzie w latach 2008-2010.

Wzorcowe laboratorium

W laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach odbył się audit wznowiający posiadany od 1997 r. Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego AB 106. Na kolejne 4 lata uznano laboratorium za spełniające wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap1:2007.

Zespół auditorów ocenił kompetencje do wykonywania badań i pomiarów w zgłoszonym zakresie, ocenę skuteczności działań korygujących, będących wynikiem ustaleń z poprzedniego auditu Polskim Centrum Akredytacji oraz ocenę realizacji zobowiązań wynikających z kontraktu zawartego z PCA.

- Przeprowadzony audit potwierdził kompetencje techniczne Laboratorium w zakresie badań: fizyko-chemicznych wód i ścieków, mikrobiologicznych wody, węglowodórów w glebie, pól elektromagnetycznych w środowisku oraz

hałasu pochodzącego od instalacji - mówi Małgorzata Janiszewska, Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. - Auditorzy bardzo dobrze ocenili wysoki poziom wiedzy i kompetencji pracowników Laboratorium oraz nowoczesną aparaturę pomiarową, zapewniającą najwyższą jakość prowadzonych badań - dodaje.

Utrzymanie akredytacji w laboratorium WIOŚ wymaga znacznych nakładów finansowych, jest jednak priorytetem dla Inspekcji Ochrony Środowiska. Posiadany Certyfikat Akredytacji gwarantuje wysoką jakość badań i pomiarów wykonywanych w laboratorium oraz zapewnia wiarygodność uzyskiwanych na ich podstawie informacji o stanie środowiska.

„Energia od nowa” – konkurs fotograficzny

Kuratorium Oświaty w Kielcach informuje o ogólnopolskim konkursie fotograficznym „Energia od nowa”. Konkurs przeznaczony jest dla osób w wieku od 15 do 30 lat, amatorsko zajmujących się fotografią.

Jego celem jest m.in. podniesienie świadomości ekologicznej poprzez prezentowanie stanu środowiska oraz zachodzących w nim

zmian i ich wpływu na życie człowieka, propagowanie ekologicznego stylu życia i zachowań proekologicznych oraz ukazanie sposobu ograniczenia emisji CO₂ i zwiększenia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w życiu codziennym.

Tematyka prac powinna dotyczyć sposobów zapobiegania zmianom klimatu, innowacyjnych pomysłów, które pomogą ochronić naszą planetę przed degradacją spowodowaną jej nadmierną i rabunkową eksploatacją. Każdy uczestnik może przesłać maksymalnie trzy fotografie (na jednej płycie CD). Prace będą oceniane pod względem pomysłowości oraz pod względem technicznym. Do zdjęć nadesłanych na płytach należy dołączyć wypełnioną kartę zgłoszeniową. Fotografie należy przesłać do dnia 8 kwietnia 2011 r. na adres: Dom Europejski - Regionalne Centrum Informacji Europejskiej przy Fundacji Rozwoju Śląska oraz Wspierania Inicjatyw Lokalnych, ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole, z dopiskiem Konkurs Fotograficzny „Energia od nowa”.

Szczegóły na stronie Kuratorium Oświaty - <http://kuratorium.kielce.pl>

Zmiany w oświacie

Nowelizacja do ustawy o systemie oświaty dotycząca oceniania jakości edukacji trafi w lutym pod obrady rządu. Dokument ma służyć poprawie jakości kształcenia poprzez zmiany w nadzorze pedagogicznym.

Zasadnicza zmiana polegać będzie na tym, że ewaluację i kontrolę zewnętrzną w szkołach i placówkach, nad którymi nadzór pedagogiczny sprawuje obecnie kurator oświaty, będą prowadzić jednostki zajmujące się profesjonalnym badaniem jakości pracy szkół. Powstaną one na bazie zasobów kadrowych i lokalowych obecnych w centralnej oraz okręgowych komisjach egzaminacyjnych oraz kuratoriów oświaty.

- Wizytatorzy, jako nowocześni inspektorzy jakości edukacji, wyposażeni w laptopy, będą pracować wyłącznie w nadzorowanych szkołach, a przygotowywane przez nich raporty o pracy szkół będą dostępne publicznie na platformie internetowej – zapowiedział Grzegorz Żurawski, rzecznik prasowy Ministerstwa Edukacji Narodowej. Dodał, że efektem pracy nowego nadzoru pedagogicznego będą ujednolicone w całym kraju informacje o ocenie pracy szkół, dostępne dla dyrektorów placówek i rodziców. Będą one także narzędziem pomocnym w prowadzeniu polityki oświatowej na poziomie samorządu, regionu i kraju.

Proponowane rozwiązania, zgodnie z sugestią Rządowego Centrum Legislacji, zawarte będą w przygotowywanej obecnie zmianie ustawy o systemie oświaty, a nie jak projektowano pierwotnie w osobnej ustawie o systemie oceniania jakości edukacji. Dzięki temu w jednej ustawie zostanie opisany zarówno nowy system oceniania jakości pracy szkół jak i nowy system ich wspomagania. Zadania kuratora oświaty będą nadal realizowane. Te wynikające ze sprawowania nadzoru pedagogicznego przejmą Regionalne Ośrodki Jakości Edukacji (na czele z Regionalnym Inspektorem Jakości Edukacji), które mieścić się będą w każdym województwie. Pozostałe zadania wykonywane będą przez urzędy wojewódzkie.

W świetle zmian, Centralna Komisja Egzaminacyjna zostanie przekształcona w Krajowy Ośrodek Jakości Edukacji (KOJE). Jego zadaniem będzie przygotowanie i organizacja systemu egzaminów zewnętrznych oraz nadzoru pedagogicznego. Swoje zadania KOJE będzie wykonywać przy pomocy podległych mu 16 Regionalnych Ośrodków Jakości Edukacji (ROJE). Osiem z nich powstanie na bazie istniejących obecnie Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych z włączonymi w ich struktury pracownikami kuratoriów oświaty i będzie pełnić wiodącą rolę przy przygotowywaniu i organizacji egzaminów zewnętrznych. Pozostałe ROJE powstaną na bazie kuratoriów oświaty.

„Laur Świętokrzyski”

Pierwsze w tym roku posiedzenie Kapituły Nagrody Wojewody „Laur Świętokrzyski” odbyło się w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim. Tym samym piąta edycja przedsięwzięcia została oficjalnie rozpoczęta.

Spotkaniu przewodniczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. W tym roku po raz kolejny Kapituła Nagrody wyróżni przedsiębiorstwa, gminy oraz osoby, które wnoszą znaczący wkład w rozwój i promocję regionu, a także przyczyniają się do budowania pozytywnego wizerunku Ziemi Świętokrzyskiej w Polsce i Europie.

Skład Kapituły, podobnie jak przed rokiem, będą tworzyć przedstawiciele lokalnych środowisk: naukowego, kultury, sportu, biznesu i mediów. Wybrano także przewodniczącą Kapituły, którym po raz kolejny okazał się prof. Stanisław Adamczak, rektor Politechniki Świętokrzyskiej.

Wnioski o nominacje kandydatów do nagrody zostaną wysłane do samorządów, mediów oraz przedsiębiorstw i innych instytucji gospodarczych. Konkurs tradycyjnie już rozstrzygnie się w pięciu kategoriach: „Przedsiębiorstwo w regionie”, „Gospodarstwo rolnicze w regionie”, „Gmina roku”, „Człowiek roku” oraz „Dziennikarz roku”. Wojewoda Świętokrzyski przyznaje nagrodę jednej osobie lub podmiotowi w każdej z kategorii, może również zrezygnować z przyznania nagrody ale również, dodatkowo, na wniosek Kapituły może wybrać także kandydata w kategorii „Laur Specjalny”.

Nagroda ma charakter honorowy. Nominowani i Laureaci nie otrzymują z tego tytułu jakichkolwiek gratyfikacji finansowych, ulg podatkowych czy innych ułatwień w prowadzeniu działalności. Otrzymują dyplom i statuetkę, mają także prawo używać we wszelkich materiałach firmowych i reklamowych tytuł „Laureat Nagrody Wojewody Laur Świętokrzyski”.

Elementem towarzyszącym tegorocznej edycji będzie przyznanie Nagrody Wojewody Świętokrzyskiego „Fair Play” za wzorową postawę w dziedzinie sportu. Laureat tego wyróżnienia zostanie automatycznie zgłoszony do nagrody Klubu Fair Play Polskiego Komitetu Olimpijskiego.

W zeszłym roku statuetki odebrało aż dziewięciu laureatów w pięciu kategoriach. Tytuł Dziennikarza Roku przypadł Izabeli Bednarz z redakcji kieleckiego dziennika „Echo Dnia”, Człowiekiem Roku został Stanisław Szczepaniak, chemik, prezes kieleckiej firmy „Inwex”, w kategorii Gmina Roku przyznano dwa wyróżnienia, Gminą Wiejską Roku zostały Iwaniska, a Gminą Miejską Roku - Sandomierz. W kategorii Przedsiębiorstwo w Regionie - statuetki przyznano firmie Fabet S.A. - jako przedsiębiorstwo zatrudniającemu poniżej 250 pracowników oraz firmie Trakt sp. z o.o. - jako przedsiębiorstwu zatrudniającemu powyżej 250 pracowników. Właścicielem Gospodarstwa Rolniczego Roku został Krzysztof Bednarz z Leszczowa w gminie Lipnik. Kapituła Nagrody wraz z wojewodą Bożentyną Pałką-Korubą podjęła także decyzję o przyznaniu dodatkowych, dwóch Laurów Specjalnych. Jeden z nich trafił do rąk Bogdana Wenty, trenera kieleckich szczypiornistów, natomiast drugim uhonorowano Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową.

„Zdrowa Gmina”

Drugą edycję Konkursu „Zdrowa Gmina” organizuje Polska Unia Onkologii. W regionie świętokrzyskim inicjatywa prowadzona będzie pod patronatem wojewody Bożentyny Pałka-Koruby.

Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie liczby osób zgłaszających się na badania profilaktyczne ukierunkowane na wczesne wykrywanie chorób nowotworowych.

Chodzi o badania organizowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia i Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych.

O przeprowadzeniu II edycji zdecydowało powodzenie edycji pilotażowej przeprowadzonej w województwie mazowieckim. W tym regionie do konkursu przystąpiło 80 gmin. Spośród 10 laureatów Konkursu, jury wyłoniło 4 zwycięskie gminy, które otrzymały tytuł Zdrowej Gminy oraz nagrody finansowe w wysokości 50 000 i 25 000 zł. Jak wynika z raportu organizatorów konkursu, dzięki inicjatywie, w ciągu 6 miesięcy na terenie Mazowsza z badań profilaktycznych skorzystało około 15 000 osób więcej. W tym samym czasie zwycięskie gminy odnotowały kilkunastoprocentowy średni wzrost na badania mammograficzne i cytologiczne.

Druga edycja konkursu „Zdrowa Gmina” będzie skierowana do gmin z 6 województw: mazowieckiego, łódzkiego, lubelskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego i opolskiego. - Chcemy dotrzeć do władz lokalnych z informacją o konieczności prowadzenia intensywnych działań w zakresie szeroko pojętej profilaktyki nowotwo-

rowej, a także zmobilizować publiczne ośrodki zdrowia do aktywnego kierowania mieszkańców gmin na badania przesiewowe - mammografię, cytologię i kolonoskopię - podkreślił Janusz Meder, prezes Polskiej Unii Onkologii. Dodał, że badania naukowe prowadzone w krajach Europy Zachodniej potwierdziły skuteczność powodzenia tego typu programów przesiewowych, więc tym bardziej zależy nam na zwiększeniu efektywności podejmowanych działań. Profilaktyka chorób nowotworowych ma kluczowe znaczenie, gdyż pozwala na uratowanie życia wielu ludzi. Dlatego ważne jest uświadomienie społeczeństwu roli profilaktyki i podjęcie aktywnych działań mających na celu zwiększenie liczby osób zgłaszających się na badania przesiewowe.

Podobnie jak w pilotażowej edycji konkursu zostaną wyłonione gminy, które będą miały najwyższy wzrost procentowy liczby osób zgłaszających się na badania profilaktyczne finansowane przez NFZ i NPZChN w okresie od marca do sierpnia 2011 r. Zadaniem gmin biorących udział w konkursie w pierwszym etapie będzie przeprowadzenie działań propagujących profilaktykę chorób nowotworowych, zwłaszcza w zakresie raka piersi, raka szyjki macicy i raka jelita grubego, w taki sposób, aby zmobilizować jak największą liczbę mieszkańców do wykonania badań skryningowych. W drugim etapie ocenie podlegać będą opisy projektów działań promujących prewencję nowotworową, uwzględniające wydatkowanie nagrody głównej, tj. 100 000 zł. Trzy najlepsze gminy otrzymają tytuł Zdrowej Gminy oraz nagrody finansowe (I miejsce - 100 000 zł, II miejsce - 50 000 zł, III miejsce - 25 000 zł) na realizację działań opisanych w projektach.

Zgłoszenia do konkursu przyjmowane będą do 28 lutego.

Trwa kampania wojewody

Pokazy udzielania pierwszej pomocy oraz rozmowy i ćwiczenia na temat bezpieczeństwa na drogach - tak wyglądało kolejne spotkanie w ramach kampanii wojewody „Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”.

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba odwiedziła dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 32 im. Janusza Kusocińskiego w Kielcach. Zachęcała uczniów do przestrzegania zasad bezpieczeństwa na drogach, przypominała, gdzie należy dzwonić w razie jakiegokolwiek wypadku oraz tłuma-

czyła jak bardzo ważne jest udzielanie pierwszej pomocy.

W zajęciach pomagali wojewodzie ratownicy medyczni ze Świętokrzyskiego Zarządu Okręgowego Polskiego Czerwonego

Krzyża oraz funkcjonariusz z Komendy Miejskiej Policji w Kielcach. Specjaliści uczyli dzieci prawidłowych zachowań na jezdni oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Praktyczne zajęcia zakończyła wojewoda rozdając wszystkim opaski odbłaskowe oraz specjalne breloki zawierające instrukcję udzielania pierwszej pomocy.

Akcja, która w tym roku trwać będzie już szósty sezon, ma na celu wyrobienie nawyku bezpiecznego poruszania się po drogach oraz nauczenie udzielania pierwszej pomocy.

Ludzie naszego regionu

Jan Gajzler

Ten nieco niedoceniony poeta opisywał w swych wierszach umiłowaną, „uroczną” rodzinną świętokrzyską ziemię. Główną tematyką jego twórczości było piękno przyrody i uroki wsi z jej najważniejszym atrybutem: spokojem. Jan Gajzler pochodził z Suchedniowa, gdzie urodził się 16 maja 1891 roku. Wiedzę zdobywał w Szkole

Handlowej w Warszawie, a następnie w kieleckiej Szkole Handlowej. Studia filologiczne i historyczne podjął w latach 1911-1913 na Uniwersytecie Jagiellońskim, zmuszony był jednak je przerwać z powodów finansowych. Od najmłodszych lat zdradzał talent poetycki i niemałe zdolności plastyczne.

Jan Gajzler zadebiutował dość późno - jeden z jego wierszy opublikowało krakowskie czasopismo „Płomienie” w 1922 roku. Znane są jednakże wcześniejsze poezje, jak np. napisany ok. 1915 r. „Pokutnik” o łysogórskim kamiennym pielgrzymie. Aby utrzymać rodzinę, poeta często zmieniał pracę i miejsce zamieszkania. W 1923 r. osiadł w Zagórzku koło Kłobucka, gdzie w miejscowej szkole nauczał języka polskiego i literatury. Tam właśnie powstały najpiękniejsze utwory Gajzlera związane z rodzinną ziemią, jak „Sonety świętokrzyskie” czy „Majowe nabożeństwo”. Połowa lat dwudziestych była dla poety najlepszym okresem twórczości, publikował w owym czasie „Żołnierzu Polskim”, „Gazecie Kieleckiej” oraz w radomskim „Głosie”. Jego wiersze spotykały się z dużą popularnością wśród czytelników oraz uznaniem samego Stefana Żeromskiego, któremu w 1925 r. wysłał próbkę swej twórczości. W 1935 roku Jan Gajzler zamieszkał w Radomiu. Nawiązał wtedy współpracę z kieleckim miesięcznikiem „Radostowa”, gdzie odtąd stale publikował swe wiersze - tam ukazały się m.in. „Echa leśne” i „Kwiaty Gór Świętokrzyskich”. Duży wpływ na poezje Jana Gajzlera wywarła przyroda Gór Świętokrzyskich. Pisał on o świętokrzyskich gołoborzach, Łysej Górze, Puszczy Jodłowej, przydrożnych kapliczkach, stał się prawdziwym piewą swych rodzinnych okolic. „Pisano o nim i mówiono ‘śpiewak zapomniany’, ‘Lirnik świętokrzyski’, ‘młodopolski poeta’. Niektóre jego wiersze wracają do nas ciągle, wryły się w pamięć mieszkańców Kielecczyzny, stały się jakby hasłami, wykorzystywano je tworząc tytuły artykułów, książek, gawęd...” - tak Kazimiera Zapałowa scharakteryzowała twórczość Jana Gajzlera. Posługiwał się on nieco archaiczną już wówczas młodopolską poetyką, jednakże celowo nie próbował kierować się ku modnym literackim prądom.

Jan Gajzler nie wszedł do kanonu polskiej literatury. Nigdy nie wydał tomu swoich wierszy, choć wiele z nich opublikował w czasopiśmie i gazetach. Poeta, po ciężkiej chorobie, zmarł w rodzinnym Suchedniowie 6 kwietnia 1940 r. Spoczął na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Grzegorzowice

Ta położona na między Waśniowem a Nową Słupią wieś znana jest z urokliwego kościoła z rotundą jako żywo przypominającą romańską świątynię św. Feliksa i Adaukta z wawelskiego wzgórza. Choć niektórzy wierzą, że grzegorzowicka rotunda może pochodzić z tego samego okresu, to badania wokół kościoła nie przyniosły odkryć starszych niż prze-

łom XIII i XIV wieku. O późniejszym pochodzeniu rotundy może świadczyć ponadto umieszczona w niej gotycka rozeta z czworolistnym przeźrocem.

Grzegorzowice od średniowiecza były w rycerskim władaniu, choć już w XIII wieku o wieś starali się benedyktyni z klasztoru świętokrzyskiego na Łysej Górze (uzyskali nawet od ks. Bolesława Wstydlivego zwolnienia od ceł). Według Jana Długosza, fundatorem kościoła p.w. Św. Jana Chrzciciela był Nawój herbu Topór, a nastąpiło to przed 1334 rokiem (w czasach współczesnych naszemu dziejopisowi dziedzicem wsi był Mikołaj Chrzastowski herbu Strzegomia).

Obecnie grzegorzowicka świątynia składa się ze wspomnianej rotundy, najstarszej części budowli, zaadaptowanej na prezbiterium, z dostawioną od wschodu półkolistą absydą. Wykonana jest ona z miejscowego kamienia łupanego - kwarcytu, murowanego wapienną zaprawą. W 1627 roku dobudowano do niej barokową, prostokątną nawę główną (data dobudowy wryta jest na kamiennym portalu), a nieco później zakrystię. Rotunda została otynkowana, a jej pierwotny wygląd przywrócono podczas renowacji dokonanej w latach międzywojennych.

Gotyckimi zabytkami znajdującymi się kościele są kamienna chrzcielnica z XIV w. oraz średniowieczna, również kamienna, kropielnica. Wewnątrz barokowej świątyni uwagę zwraca ołtarz główny, wykonany przez kunowskich kamieniarzy i opatrzony tekstem „Modlitwy Pańskiej”. Boczne ołtarze oraz ambona pochodzą z XVIII wieku, a kościelne organy wykonano w XIX stuleciu. Obok kościoła usytuowana jest dzwonnica z początku XX wieku.

Goszcząc Grzegorzowicach warto zobaczyć park podworski, założony na przełomie XVIII i XIX wieku. Park - dziś jest to własność prywatna - ma charakter krajobrazowy. Rosną tam pomnikowe okazy dębów, buków i lip, a drzewostan uzupełniają modrzewie, graby i sosny. Niegdyś w Centrum parku stał XIX-wieczny dwór, którego ostatnim właścicielem był Zbysław Rauszer. Zabudowania spłonęły podczas działań wojennych w 1944 roku.

Warto przeczytać

Małgorzata Niezabitowska

Składana wanna

Moja przygoda ze „Składaną wanną” rozpoczęła się w czerwcu ubiegłego roku od otrzymanego z Wydawnictwa Znak i Zamku Królewskiego zaproszenia na spotkanie z Małgorzatą Niezabitowską, z okazji premiery jej książki.

Ponieważ część akcji „Składanej wanny” rozgrywa się na Zamku Królewskim w Warszawie, zatem premierę, na której fragmenty książki czytała Anna Nehrebecka, zorganizowano w tym tak pięknym i ważnym dla Polaków miejscu.

Największe moje zdziwienie wywołały te fragmenty opowieści o jednym z pięciu rodów, rodu Ryxów, przodków zarówno Małgosi, jak i moich, które pamiętam z zasłyszanych w dzieciństwie wspomnień mojej babci. Zatem atmosfera, zarówno epoki Stanisława Augusta, jak i powstań, ale również anegdota rodzinnych, odżyły w mojej pamięci i stały się

zniecka bardzo ważne. Ze szczególnym wzruszeniem i rozbawieniem czytałam te fragmenty książki, które odbrażają naszych przodków, ukazując tych bohaterów poszczególnych narodowych wydarzeń jako ludzi z krwi i kości, zdolnych zarówno do wielkich patriotycznych porywów, jak i do wielkich miłości, cudownych uniesień, a także barwnych w wyrazie hulanków i swawoli.

Dziękując Małgosi za wspaniałe, mądre i lekkie pióro, pozostaję z nadzieją na kolejne, zapowiadane przez autorkę dwa tomy tej rodzinnej i historycznej sagi.

Maria Szydłowska

Warto posłuchać

Eastwood - nazwisko zobowiązuje

Czy trudno być synem swojego ojca? W dodatku, gdy tym ojcem jest Clint Eastwood, wybitny aktor, reżyser i niedoszły pianista jazzowy? Słuchając muzyki Kyle'a Eastwooda trudno odnieść wrażenie, że cierpi na jakikolwiek

twórczy kompleks. Muzyczny, choć niezrealizowany talent ojca zaszczepił w nim pasję i lekkość poruszania się w świecie dźwięków.

Kyle sam komponuje, gra na gitarze basowej i kontrabasie. W 2010 roku ukazał się jego czwarty autorski krążek - Metropolitain. Do współpracy zaprosił syna Milesa Davisa, producenta Erina Davisa, trębacza Tilla Brönnera, perkusistę Manu Katché i pianistę Erica Legniniego. Płyta ma swobodny, nieskrępowany nastrój. Podczas słuchania wyobrażenia przenosi nas we wnętrza kameralnego klubu, gdzie zapach dymu miesza się ze smakiem whiskey. A nad wszystkim unosi się aura spokoju, niewypowiedzianych zachwytów, nieskrępowanej, improwizacyjnej

przestrzeni.

Tytułowym utworem Eastwood przenosi nas na poligon jazzowej medytacji, gdzie wyraźne trio trąbki, klawiszy i wokalu pochodzącej z Francji Camille tworzy harmonijną całość. Potem subtelnie jeszcze bardziej w Bold Changes, by następnie z gracją przeplatać klimat zamyślenia z nutą zaskoczenia. Kumuluje je na końcu, gdy dwa ostatnie utwory, La Balai i Live for Life, porywają na mały, zatłoczony parkiet naszej wyobraźni.

Skoro płyta prowokuje do marzeń, to na koniec takie jedno, osobiste - Festiwal Memorial to Miles, duża scena Kieleckiego Centrum Kultury, na scenie Kyle Eastwood. Do zobaczenia na spełnieniu marzeń.

Agata Wojda

Co, gdzie, kiedy?

Co? Gdzie? Kiedy?

Happening w ramach kampanii wojewody

14 lutego, poniedziałek, godz. 15

Miejsce: Plac Artystów w Kielcach

Informacje: www.kielce.uw.gov.pl

Kampania ma na celu propagowanie idei zdrowego serca. Składać się będzie z czterech cykli odpowiadających porom roku np. Zima z sercem. Między głównymi tygodniami prowadzone będą akcje towarzyszące: konkurs na produkt z sercem dla świętokrzyskich producentów, spotkania z kołami gospodyń wiejskich, mieszkańcami powiatów, czytaniem bajek przez znane osoby w powiatowych i miejskich szpitalach, stworzenie książki wpisów – Zdrowe zobowiązanie. Założeniem akcji jest dotarcie do jak najbardziej szerokiego kręgu mieszkańców województwa i wypracowanie w nich mechanizmu szanowania własnego zdrowia. W poniedziałek znane osoby z regionu będą rozdawały jabłka na Placu Artystów w Kielcach. Towarzyszyć im będą Orkiestra Dęta Jana Tokarza, ułani i kawalerzyści.

Koncert Violetty Villas

14 lutego, poniedziałek, godz. 18

Miejsce: Wojewódzki Dom Kultury, ul. Ściegiennego 2, Kielce

Informacje: 41 365 51 44

Violetta Villas zaśpiewa z Magdaleną Welc – laureatką programu „Mam talent”. Wojewódzki Dom Kultury zaprasza na jubileuszowy koncert „Już taka jestem”, podczas którego usłyszymy największe przeboje artystki, między innymi: „Dla Ciebie miły”, „Nie ma miłości bez zazdrości” czy „Jedno słowo, matka”.

Violetta Villas rzadko pojawia się na scenie, dlatego poniedziałkowy koncert, uświetniający 50-lecie pracy artystycznej wokalistki, będzie szczególnie wyjątkowy dla jej fanów.

Wieczór kabaretowy

19 lutego, sobota, godz. 18

Miejsce: sali konferencyjnej Miejskiego Centrum Kultury, ul. Słowackiego 25

Informacje: 41 253 14 82

Grupy Czwarta Fala i Weźrzesz wystąpią podczas Wieczoru Kabaretowego w sali konferencyjnej Miejskiego Centrum Kultury. Wstęp bezpłatny.

Skarżyski kabaret Weźrzesz istnieje do 2004 roku, został założony przez Jarka Pająka. Obecny skład kabaretu to Jarek Pająk, Aneta Kwapisz i Mikołaj Kwaśniak. Ich najbardziej znany skecz nosi tytuł „Mutacje”. Grupa zdobyła II nagrodę na Festiwalu Piosenki Debilnej we Wrocławiu, wystąpiła też w finale przeglądu kabaretowego PAKA.

Kabaret Czwarta Fala to czterech sympatycznych młodzieńców z pomysłami - Mateusz Lewkowicz, Damian Lebeda, Łukasz Książek oraz Paweł Jamioł. W sierpniu 2009 r. utworzyli kabaret z dwóch innych grup - Yamha i Pociśnię - które się rozpadły. Ich twórczość opiera się na odnajdowaniu odrealnionych i niedorzecznych aspektów pozornie zwyczajnych sytuacji. Kabaret nie stroni od improwizacji i kontaktu z publicznością. Ich najpopularniejsze numery to „Pośredniak”, „Euro 2012”, „Piosenka o aktywizacji zawodowej”, „Młode talenty” i „Arka Noego”. Czwarta Fala ostatnio idzie jak burza. Zdobywa coraz większą popularność i coraz więcej nagród w różnych konkursach. Więcej o wydarzeniu na stronie internetowej Miejskiego Centrum Kultury w Skarżysku-Kamiennym, www.mck.skarzysko.pl

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Rogal Dworski

Składniki:

Cały schab z połowy świni, 2 duże marchewki, 2 duże pietruszki, nać pietruszki, 25 dag kaszy gryczanej, 25 dag słoniny, 10 jaj, grzyby gąski, sól, pieprz.

Sposób przyrządzenia:

Schab odcinamy od kości, a kości trybujemy z mięsa. Na kościach i warzywach gotujemy wywar. Ugotowane warzywa kroimy w kostkę, zaś na przygotowanym wywarze taimy kaszę gryczaną. Słoninę zesmażamy na skwarki, 6 jaj gotujemy na twardo. Ścinamy górną część schabu z całej długości, z pozostałej części schabu wycinamy mięso pozostawiając wgłębienie, które zostanie nafaszerowane nadzieniem. Mięso wycięte ze schabu mielimy na drobnym sitku dodając wszystkie składniki, tj. warzywa skrojone w kostkę, skwarki, jajka, same żółtka przekrojone na pół, nać pietruszki, sól, pieprz. Tak przygotowanym nadzieniem napełniamy wycięty schab, przykrywając odciętą częścią schabu. Wszystko to razem wiążemy sznurkiem formując kształt rogała. Tak przygotowaną potrawę zapiekamy w piekarniku lub piecu chlebowym na złocisty kolor, pod koniec pieczenia posypujemy rogała bułką tartą.

Przepis przygotowany przez Gabriela Szewczyka z Grzybowej Góry w gm. Skarżysko Kościelne.

Rosół z gołeckami z kaszy jaglanej

Składniki:

Rosół: 1,5 kg mięsa wołowego, 4 l wody, warzywa (marchew, pietruszka, cebula), sól, pieprz.

Gołeczki: 0,5 kg kaszy jaglanej, 2 jajka, 1 cebula, sól, pieprz.

Sposób przyrządzenia:

Ugotować rosół, wyjąć ugotowane w nim mięso i obrać z kości. Obrane mięso przekroić przez maszynkę. Kaszę ugotować na sypko w solonej wodzie, wystudzić. Wbić dwa jajka, dodać zmielone mięso, pokrojoną cebulę, doprawić do smaku solą i pieprzem, wymieszać. Z farszu uformować małe kuleczki i ugotować je w lekko osolonej wodzie i na wolnym ogniu. Gotować krótko i podawać z rosółem, posypując natką pietruszki.

Kotlet schabowy z kapustą i grzybami

Składniki:

1 kg schabu z cienką kością, 1/2 kg kapusty kiszzonej, 3 dag suszonych grzybów (prawdziwków), 1 cebula, olej – smalec, sól, pieprz.

Sposób przyrządzenia:

Schab pokroić na porcje i rozbić na cienko. Kapustę wyplukać i dusić w rondlu z cebulką na smalcu. Grzybki ugotować na miękko, pokroić w cienkie paseczki i wymieszać z uduszoną kapustą. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Każdą przygotowaną wcześniej porcję schabu nadziewać przygotowanym farszem. Związać do kości i spiąć zaostrzoną zapałką. Upiec na głębokim tłuszczu. Podawać z ziemniakami tłuczonymi.

Przepisy przygotowane przez Krystynę Żmijewską z Koła Gospodyń Wiejskich w Mostkach w gm. Suchedniów.